

**Postup na identifikáciu žiadateľa ako podniku v ťažkostiach
podľa Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu
firiem v ťažkostiach (2014/C 249/01)**

Pred tým, ako bude uvedený konkrétny postup, akým sa identifikuje, či konkrétny žiadateľ spĺňa definíciu podniku v ťažkostiach, je nutné uviesť všeobecné východiská, ako aj technické okolnosti, ktoré viedli k stanoveniu tohto konkrétneho postupu.

A. Všeobecné východiská:

A.1 Usmernenie Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach (2014/C 249/01) (ďalej iba „Usmernenie“)

Usmernenie v časti 2 odsek 20 uvádza: *Na účely týchto usmernení sa za podnik považuje za podnik v ťažkostiach, keď je bez intervencie štátu takmer s určitosťou odsúdený na vylúčenie z podnikateľskej činnosti v krátkodobom alebo strednodobom horizonte. Podnik sa preto považuje za podnik v ťažkostiach vtedy, ak nastane aspoň jedna z nasledujúcich okolností:*

- a) v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným (1), keď sa viac ako polovica jej upísaného základného imania prekryla akumulovanými stratami. To je prípad keď odpočet akumulovanej straty z rezerv (a všetkých ostatných prvkov všeobecne považovaných za súčasť vlastných zdrojov spoločnosti) vedie k zápornej súhrnej sume, ktorá presahuje polovicu upísaného základného imania*
- b) v prípade spoločnosti, kde aspoň niektorí spoločníci neobmedzene ručia za záväzky spoločnosti, kde sa viac ako polovica kapitálu vykazovaného na účtoch firmy prekryla akumulovanými stratami,*
- c) keď je podnik predmetom kolektívneho konkurzného konania, alebo spĺňa kritéria podľa vnútroštátneho práva na zaradenie do kolektívneho konkurzného konania na žiadosť veriteľov.*
- d) v prípade podniku, ktorý nie je MSP, keď za posledné dva roky:*

- 1) bol účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému imaniu vyšší než 7,5 a*
- 2) pomer zisku podniku pred úrokmi, zdanením a odpismi k úrokovému krytiu bol nižší než 1,0*

Pochopenie toho, aký význam Komisia prikladá vlastným zdrojom financovania činnosti podnikateľa, považujeme za kľúčové pre akýkoľvek ďalší výklad. Usmernenie bližšie nerozvádza štruktúru vlastných zdrojov financovania podniku, nakoľko táto je podrobne stanovená predpismi a postupmi z oblasti účtovníctva. Pre vysvetlenie však môžeme uviesť, že vlastné zdroje podniku sú tvorené predovšetkým základným imaním, rezervným fondom a aktuálnym hospodárskym výsledkom, ďalej nerozdeleným ziskom minulých rokov, ostatnými fondmi tvorenými zo zisku, vkladmi spoločníkov do spoločnosti mimo základného imania (kapitálové fondy). Základné imanie tvorí iba jednu časť vlastných zdrojov a vzhľadom na štruktúru vlastných zdrojov, jeho výška nemusí byť rozhodujúca pre určenie výšky vlastných zdrojov, ktoré má podnik k dispozícii na krytie prípadnej straty.

A.2 Firmy (podniky) mladšie ako tri roky

Podľa Usmernenia časť 2 odsek 24 b) malý a stredný podnik, ktorý existuje menej ako tri roky, sa nebude považovať za podnik v ťažkostiach, pokiaľ nespĺňa podmienky stanovené v bode 20 písm. c) Usmernenia

Na **ostatné podniky** sa vzťahuje ustanovenie ods. 21 Usmernenia, podľa ktorého novovytvorená firma nie je oprávnená na pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu, dokonca ani vtedy, ak je jej východisková finančná pozícia neistá. Takýto prípad nastáva napríklad vtedy, keď nová firma vznikne z likvidácie predchádzajúcej firmy, alebo keď jednoducho prevezme aktíva takejto firmy. Vo všeobecnosti sa firma považuje za *novovytvorenú* do troch rokov od začiatku jej operácií v príslušnej oblasti aktivít.

V prípade novovytvorenej firmy sa na ňu nebude vzťahovať časť B, bod B.1, bod B.2 a bod B.3 tohto materiálu, avšak bude potrebné na ňu aplikovať uplatnenie zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov, ktorý je všeobecne právne záväzný pre všetky subjekty slovenského právneho poriadku (aj v nadväznosti na ust. §242 a §243 Trestného zákona).

B. Aplikácia definície uvedenej v časti 2.2, odsek 20 Usmernenia na jednotlivé typy obchodných spoločností a fyzickú osobu – podnikateľa (podnik, ktorý je MSP)

- **spoločnosť s ručením obmedzeným, akciová spoločnosť a družstvo (k písm. a) odseku 20 Usmernenia) – podvojný účtovníctvo**

V prvom rade je potrebné ustáliť okruh obchodných spoločností, ktorých sa definícia v písm. a) čl. 20 Usmernenia týka. Hoci v samotnom texte Usmernenia sa výslovne uvádza len spoločnosť s ručením obmedzeným, text Usmernenia obsahuje odkaz pod čiarou, podľa ktorého sa toto pravidlo vzťahuje na všetky druhy obchodných spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe I. k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ. Definícia podľa čl. 20 písm. a) Usmernenia sa aj na akciovú spoločnosť a družstvo.

Definícia z Usmernenia hovorí, že ide o podnik v ťažkostiach, v prípade: „*spoločnosti s ručením obmedzeným (1), keď sa viac ako polovica jej upísaného základného imania prekryla akumulovanými stratami. To je prípad keď odpočet akumulovanej straty z rezerv (a všetkých ostatných prvkov všeobecne považovaných za súčasť vlastných zdrojov spoločnosti) vedie k zápornej súhrnej sume, ktorá presahuje polovicu upísaného základného imania*“. Splnenie podmienok uvedenej definície, t.j. na to, aby bol konkrétny posudzovaný žiadateľ vyhodnotený ako podnik v ťažkostiach, sa preveruje takto:

- ak hodnota uvedená v riadku 97 (Výsledok hospodárenia minulých rokov) predstavuje stratu (záporná hodnota) a jej absolútna hodnota je väčšia ako ½ hodnoty uvedenej v riadku 81 (Základné imanie) za bežné obdobie súvahy, ide o podnik v ťažkostiach.

- **fyzická osoba – podnikateľ, verejná obchodná spoločnosť a komanditná spoločnosť (k písm. b) odseku 20 Usmernenia)**

Definícia z Usmernenia hovorí, že ide o podnik v ťažkostiach, v prípade: „*spoločnosti, kde aspoň niektorí spoločníci neobmedzene ručia za záväzky spoločnosti, kde sa viac ako polovica kapitálu vykazovaného na účtoch firmy prekryla*

akumulovanými stratami“ Splnenie podmienok uvedenej definície, t.j. na to, aby bol konkrétny posudzovaný žiadateľ vyhodnotený ako podnik v ťažkostiach, sa postupuje takto:

B1. pri žiadateľoch účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva

Vzhľadom na to, že FO - podnikateľ účtuje v sústave podvojného účtovníctva, hodnota vlastného imania = hodnote základného imania, je potrebné postup uvedený pri spoločnosti s ručením obmedzeným modifikovať. Z uvedených dôvodov sa preto aplikuje nasledovný postup:

- ak hodnota uvedená v riadku 100 (Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení) predstavuje stratu (záporná hodnota) a jej absolútna hodnota je väčšia ako $\frac{1}{2}$ hodnoty uvedenej v riadku 80 (Vlastné imanie) za bežné obdobie súvahy, ide o podnik v ťažkostiach

B2. pri žiadateľoch účtujúcich v sústave jednoduchého účtovníctva:

- ak hodnota uvedená v riadku 12 (Príjmy a výdavky) predstavuje stratu (záporná hodnota) a jej absolútna hodnota je väčšia ako $\frac{1}{2}$ hodnoty uvedenej v riadku 21 (Majetok a záväzky) za bežné obdobie, ide o podnik v ťažkostiach

B3. pri žiadateľoch, ktorí neuplatňujú preukázateľné daňové výdavky, ale uplatňujú výdavky paušálnym percentom z dosiahnutých príjmov:

1. z riadku základ dane daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby typ: B podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej ako daňové priznanie typu B) sa overí, či prijímateľ dosiahol zisk alebo stratu, ak dosiahol zisk (kladné číslo) nie je podnik v ťažkostiach, ak dosiahol stratu postupuje sa podľa bodu 2.

Základ dane = riadok č. 39, tlačiva Daňové priznanie typ: B

2. vzhľadom na to, že takýto subjekt nie je povinný viesť účtovníctvo ani daňovú evidenciu, skúmanie splnenia podmienok definície je v praxi neaplikovateľné, preto z hľadiska opatrnosti je potrebné tento podnik vyhodnotiť ako podnik v ťažkostiach až do momentu, kým sa na základne konkrétnych dokladov nepreukáže opak.

(Pozn.: posudzuje sa len v prípade, že si žiadatelia môžu uplatniť paušálne výdavky percentom k dosiahnutým príjmom v zmysle Výzvy, Príručky pre žiadateľa, Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku a pod...Ak si žiadatelia budú musieť uplatňovať preukázateľné výdavky v zmysle spomínaných dokumentov a uplatnia si paušálne výdavky, budú posudzované ako podnik v ťažkostiach.)

C. Aplikácia definície uvedenej v časti 2.2, odsek 20 Usmernenia na jednotlivé typy obchodných spoločností a fyzickú osobu – podnikateľa (podnik, ktorý nie je MSP)

Definícia z Usmernenia hovorí, že ide o podnik v ťažkostiach, v prípade podniku, „*ktorý nie je MSP, keď za posledné dva roky:*

- 1) *bol účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému imaniu vyšší než 7,5;*

a zároveň

- 2) *pomer zisku podniku pred úrokmi, zdanením a odpismi k úrokovému krytiu bol nižší než 1,0“.*

Pre výpočet jednotlivých podmienok aplikujeme nasledovný postup:

- 1) Údaje zo súvahy: Pomer hodnoty uvedenej v riadku 101 (Závazky) k hodnote uvedenej v riadku 80 (Vlastné imanie) je väčší 7,5 za bežné ako aj predchádzajúce obdobie súvahy;

a zároveň

- 2) Údaje z výkazu ziskov a strát: Pomer „zisku podniku pred úrokmi, zdanením a odpismi“ (EBITDA) k „úrokovému krytiu“ (EBIT / Nákladové úroky) je menší ako 1,0 za bežné ako aj predchádzajúce obdobie výkazu ziskov a strát.

EBITDA: hodnota uvedená v riadku 56 (Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením) navýšená o hodnoty uvedené v riadkoch 49 (Nákladové úroky) a 21 (Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku), a ponížená o hodnotu uvedenú v riadku 39 (Výnosové úroky).

EBIT: hodnota uvedená v riadku 56 (Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením) navýšená o hodnotu uvedenú v riadku 49 (Nákladové úroky) a ponížená o hodnotu uvedenú v riadku 39 (Výnosové úroky).

Bratislava 13. 04. 2015

Vypracovala PPA

Schválilo MPRV SR